

नुष्ठितानां प्रणीताकुक्कुटाहननस्फ्योदकप्रहाराधारप्रयाजाज्यभागानुयाजादीनामा-
राडपकारकाणामगृह्यमाणविशेषत्वात्पशुपुरोडाशेऽप्युपकारप्रसङ्ग इति संनि-
पत्योपकारकाणि तु पात्रासादनग्रहणकण्डनपेषणश्रपणादीनि पृथगेव भवन्ति
अन्यथा स्वतृपासिद्धेः . अत एवोक्तं शाङ्खायनेन (५. ११. २) पश्वर्यानि विभवादर्थं
साधयन्तीति । अथवा समात्वादित्येवमेव व्याख्येयम् . सत्येवाग्न्यन्वाधानादी-
न्यङ्गानि पशुप्रयुक्तानि . य एव च पशुपुरोडाशस्याग्न्यन्वाधानादिभिरर्थः . तेनै-
वार्थेनैतानि पशुना प्रयुक्तानि . तस्मात्तान्येव प्रसङ्गादत्रोपयुज्यन्ते . यत्तु १) प्रयुक्तं
पशुना तत्पुरोडाशः स्वसंनिधौ २) प्रयोजयति यथा सवविधे प्रणीताप्रणयनाज्य-
भागादि यथात्रैव ब्राह्मणतर्पणकर्मापवर्गादि । यद्येवम् स्विष्टकृदिडस्याप्यक्रिया
प्राप्नोति तत्राह .

न चोदनाभेदात् ॥ २७ ॥ न स्विष्टकृदिडस्याक्रिया . कुतः चोदना-
भेदात् . इष्टकापशौ संवत्सरसम्पत्प्रधाने वाक्ये भिन्ने स्विष्टकृच्चोदने दर्शयति
द्वावाधारौ द्वौ स्विष्टकृताविति (६. २. २. ३०) । तथा दक्षिणानयनक्रमविधिपरे
वाक्ये पृथक्पुरोडाशस्येडां दर्शयति इत्यमेव कुर्यात्पुरोडाशेडायामेवोपहृतायां
दक्षिणा नयेदिति (११. ७. २. ५) . दर्शनमात्रमेव तत् प्रातिस्तूत्तरेण सूत्रेण .

कालगुणभेदाच्च ॥ २८ ॥ अस्ति च न्यायो येन स्विष्टकृदिडं भेदेन क्रियते .
कुतः कालभेदात् गुणभेदाच्च । अन्यकालः पाशुकः स्विष्टकृत् अन्यकालः पशु-
पुरोडाशस्य अन्यकालः पाशुकीडा अन्यकाला च पशुपुरोडाशस्य तस्माद्यु-
क्तम् यद्वेद इति . तथा सगुणे याज्यानुवाक्ये पशुस्विष्टकृतः निर्गुणे च पशुपु-
रोडाशस्विष्टकृत इति ॥ अपरा व्याख्या न चोदनाभेदात् यदुक्तम् अक्रि-
यान्यस्येति तन्न . कुतः चोदनाभेदात् विधिभेदात् भिन्ने क्येते चोदने ३) एका
पशुचोदना अग्नीषोमीयमजमालभेतेति अपरा पशुपुरोडाशचोदना तदेवत्यं
पशुपुरोडाशमनुनिर्वपतीति (३. ८. ३. १) . यत्र पुनरेकेन विधिवाक्येनोपादाय
बहूनां फले विधानम् यथा मित्रविन्द्या आयुष्कामो यजेतेति तत्रोपादेयत्वेन वि-
धानात्साहित्यविवक्षायां युगपदङ्गोपकारापेक्षा . तेनागृह्यमाणविशेषत्वात्संनिधा-

१) ? यत्र C. यत्त AB. २) शस्य A. sec. m. ३) नोदने Ss. (throughout) भेदने A.